

Vlasta Gazdíková
Diktáty a testy pro 6. třídu
 Procvičení učiva z českého jazyka

- 15 DIKTÁTŮ • 15 JAZYKOVÝCH TESTŮ
- 14 PRAKTICKÝCH ÚKOLŮ NA VOLNÝCH PRACOVNÍCH LISTECH • KLÍČ

Diktáty a testy pro 6. třídu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Vlasta Gazdíková
Diktáty a testy pro 6. třídu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

I. Diktáty

Doplňte chybějící písmena (v některých případech i malá nebo velká) a interpunkci.

1. Jarní vzplanutí

B__lo tu jaro. Vlašto__ky se ob__vil__ o dva týdny dříve než jindy a pod střecham__ opravoval__ a stavěl__ svá hnízda. Vzduch b__l těžký, vo__ý a plný neznámého kouzla. Vše b__lo v jarním sluníčku tak j__skřivé a jásavé, až oči bolel__.

L__dé se usm__val__. Z lesů a kopců v modrav__ch dálkách za m(ě/ně)__stem se kouřilo. To se v__pařovala vl__kost. Na řece se hnul__ ledy a rackové nad nim__ kroužil__ a křičel__. Ro(s/z)__čep__ření vrabc__cvrl__kal__ k ohluchnutí. Podivné vzrušení ovládlo cel__kraj.

Vilík __Jirkou chodil__ v tom jarním vzduchu jako zmámení. Chtěl__něco, ale nevěděl__jasně co. Hledal__příhody hledal__nějaké dobrodru__ství __knížek, jež přečetl__, nic však nenalézal__. V úterý si Jiřík vzpom__l že b__si mohl__v__stříhnout škrabošky __černé látky. Oblékl__by si černé rukav__ce a takto zamaskovaní by se večer v__dal__do uliček (s/z)__tajemným__zákoutím__v jejich čtvrti. Ale Jiříkova mam__nka jejich plány prohlédla škrabošky spál__la a b__lo po zábavě.

(Volně podle J. Foglara)

2. Fo__balová inspirace

Nejpřitažl__v(ě/je)__jší zápas__se hrají vždy ve dnech kdy nev__m, kde m__hlava stojí. Doma nestihnu ani v__nést smetí. Proto mus__m pře__stírat že na tu kopanou jdu utrácet čas (s/z)__hlu__ších d__vodů. Ob__čejně tvrdím že si tam obohacuj__slovní zásobu.

Kdo na fo__bal chodí, naučí se rozum__t i hukotu co se vznáší nad tribunam__. Tvoří ho naprosto r__znorodé hlas__fo__balov__ch fanoušk__. Ti všichni jsou v jedné m__nutě dobře naladění a trpěliv__, ale v jiné m__nutě trp__livost náhle ztrácejí. Jejich reakce se soustřeďuje na ro__hodčího.

A tady nemohu zapomenout na zvrát který se stal při jednom up__sknutí sudího. Ten hv__zd už nešel vz__t zpátky. Sou__ce si však svou ch__bu uv__dom__l a obratem se všem hráč__m omluv__l. Ro__pažením rukou. B__lo to gesto srozum__telné i pro tribuny. Těch nezvladatelných dvacet tisíc divák__kteří nejdříve ječel__a chtěl__sudího ro__sápat, obratem propuklo v bouřliv__potlesk.

(Volně podle F. Nepila)

3. V __hl__dkový let

Moje mam__nka m__la slavit 30. narozeniny. Tatínek proto ro__hodl že j__ mus__me překva-
p__t něčím zcela neobv__kl__m. Dlouho jsme přem__šlel__, jaký dárek b__ ji potěšil ale záro-
veň i v__vedl (s/z)__ m__ry. Nakonec nás v nov__nách upoutala nab__dka v__hl__dkových
letů a dárek b__l na sv__tě.

V ten slavný a v__jimečný den jsme mam__nku naložil__ do auta a odvezl__ na (l)__etiště
do (r)__uz__ně. Na odletové ploše již čekal p__lot v malém letadélku Zlín. Tak v__děšenou
mam__nku jsme ještě nikdy nev__děl__. Když jsme ji ujistil__ že poletíme (s/z)__ ní, přestala
se v__pouzet a posadila se do kab__ny k panu p__lotov__.

Nakonec nel__tovala. Nejprve se pod nám__ rozprostřel__ dom__nanty krásné stov__žaté
(p)__rahy. Ale i potom nás provázel__ stop__h__storie. Jakmile jsme m__nul__ (z)__bra-
slav, náš pohled upoutal (s)__outok (v)__ltav__ se (s)__ázavou a vodní (n)__ádrž (s)__lap__.
Řeky v__střídal__ hluboké les__. Najednou se pod nám__ objev__l (z)__ámek (k)__onopiště
a po chvíl__ jsme (s/z)__ v__šky shlížel__ na (h)__rad (k)__arlštejn (s/z)__ přilehl__m golfo-
v__m hřištěm. Tak h__storii v__střídala současnost.

V__let šťastně skončil. Je třeba upřím__ dodat že když jsme v pořá__ku přistál__ a živi a zdraví
op__t stanul__ na pevné zem__, nejen mam__nka, ale i m__ jsme si (s/z)__ úlevou oddychl__.

4. Na v__letě v (k)__rkonoš__ch

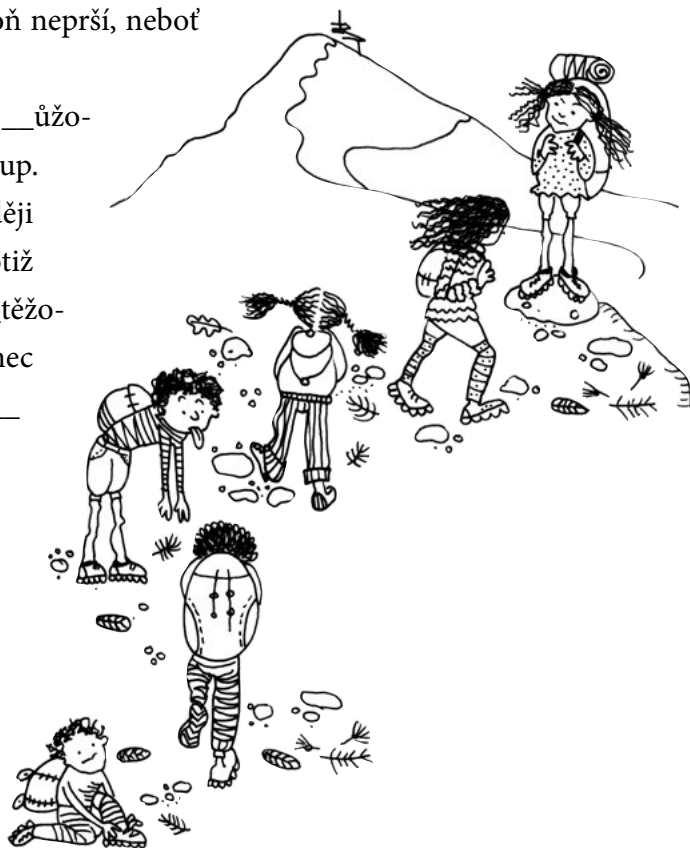
Bl__žil__ se prázdniny. Ro__hodl__ jsme se že letos navštív__me naše nejv__šší a nejznám__jší
hory. Krkonoše jsou sice především z__mním rájem l__žařů ale i letní pob__t může m__t sv__j
půva__.

Ub__toval__ jsme se v (p)__ec__ (p)__od (s)__ně__kou a hned první den se v__dal__
na nele__kou t__ru. Čekalo nás zdolávání nejv__šší (č)__eské (h)__ory.

B__lo v__trné počas__, ale my b__l__ rádi že aspoň neprší, neboť
jsme si opom__l__ vzít (s/z)__ sebou pláštěnky.

Polov__nu cesty jsme absolvoval__ lanovkou na (r)__ůžo-
vou (h)__oru. Dále nás už čekal náročný p__ší v__stup.
Zpočátku (i z počátku) nám síl__ stačil__, později
se náš krok zm__nil v hlem__ždí tempo. Vál totiž
s__lný nárazov__ v__tr, jehož poryv__ nám __těžo-
val__ dob__tí v__touženého cíle. Přesto jsme nakonec
(s/z)__ v__pětím všech s__l v__stoupal__ na sam__
vrchol (s)__ně__ky.

Při pohledu, jenž se nám naskytl, jsme rázem zapo-
m__l__ na všechny útrap__ v__silující cesty která
ani na(s/z)__pátek neb__la o nic jednodu__ší.

5. Paštika

Jednou si pan Michl přinesl k večeři paštiku. Neb__la jen tak ob__čejná ale pravá štrasburská pro labužníky. Trochu (s/z)__ obtížem__ otevřel plecho__ku a zasedl k večeři. Kocour Eman v__skočil po svém zv__ku na st__l a v ro__košnické netrp__l__vosti ho upřeně pozoroval. Pan Michl mu dal jen přič__chnout, ale Eman se podivně zaškleb__l, nervózně sebou škulb a chraptivě zamňoukal.

Pan Michl se mal__čko znepokojil a v__pom__l si že v paštikách b__vá strašný jed botul__n. Hned si v__hledal ve slovníku co všechno m__že (s/z)__působ__t a jaké má otrava příznaky. V ten okamžik (s/z)__tratil chuť k jídlu a rozhodl se že paštiku v__zkouší na kocourov__.

Emane, poj__ sem. Já ti dám ochutnat tu nejjem__jší a nejdra__ší paštiku, ať taky jednou žereš něco lepšího!“ zavolal na něj. Kocour j__ začal pomalu a decentně okusovat, až j__ celou (s/z)__ežral.

„Tak v__díš, v__dechl pan Michl (s/z)__ úlevou, „že j__ nic není. Potom ale kocoura zp__tavě pozoroval a čekal, zda nedostává nějaké křeče. Stejně pozorně ho sledoval ještě další dva dny. Když zjistil že se kocourov__ nic nestalo, byl z toho ro__laděný. Často mu to v__čítal a bručel: Tak v__díš. Žádný kocour se nemá jako ty. Tys m__ sežral mou paštiku a nic se ti nestalo. To má někdo štěstí. Já takové štěstí nemám.“

(Volně podle K. Čapka)

6. Moje první rána

Ještě vloni jsem b__la docela nemožná. Soupeřky se do m__ strefoval__, ze hry jsem prav__delně v__padla jako první. Ani se m__ nesnažil__ přihrávat. M__slel__ si že m__č stejně zahodím. Ale pak jsem jednou přišla k m__či. „Přihraj! zavolala na m__ Květa. V tom okamžiku jsem pocítila velkou chuť v__střel__t. Ro__máchla jsem se a najednou v__šla rána. Na druhé straně hřiště se ch__til Tonda za nos a šel s__ sednout do šatny. Nikdo tu bombu nečekal. Všichni (s/z)__tichl__. Díval__ se na m__ a hned zase na Bohouška. Tehdy se na m__ poprvé (i po prvé) usmál.

„Trochu jsi to přehnala, Jitko, řekl a šel ošetřit Tonda. Ostatní se ke m__ nahrnul__ a (s/z)__ v__čít-kam__ se do m__ pustil__. Ale já tehdy pochop__la že b__ch snad přece jen mohla ve v__b__-jené obstát. Proto jsem začala p__lně a ne__navně trénovat.

(Volně podle S. Rudolfa)

7. Jako (s/z)__ jiného času

V__šl__ jsme (s/z)__ lesa a pokračujeme dál přes m__tinu. (S/Z)__ mlhy se v__nořují pahýl__stromů, opuštěná salaš a (s/z)__ dálky je sl__šet v__tí psa nebo vlka. Poněkud ponurou atmo-sféru dokresluje v__trval__ déšť.

Na konci m__tiny se ob__vuje podivuhodné l__dské ob__dl__ jako (s/z)__ jiné dob__. Je to salaš postavená (s/z)__ hrubě tesaných klá__. Střechu tvoří dřev__né šindele porostlé mechem a v oke__ích otvorech je natažen pr__svitný igel__t. Jak se bl__žíme, v__díme také, kdo to v__l. Je to velký pes, něco mez__ psem a medv__dem. Polodivoká potvora která je skv__le u__působena k hl__dání l__dského ob__dl__, se rychle přibl__žuje.

Očima hledám nějakou h__l ale mám sm__lu. Kdyb__ch si tak vzpom__l v lese, pom__slal jsem si a připrav__l se na nejhorší. Vtom se našťestí (i na štěstí) ozve pronikav__ hv__zd a pes se jako mávnutím kouzelného prou__ku m__ní v celkem ro__tom__lé a hravé ps__sko. Jde pozdrav__t svého pána. Je to jeden (s/z)__e tří bačů který žije na tomto osam__lém m__stě kde se zastav__l čas.

(Podle časopisu Koktejl)

8. Proč kočka v__dí lépe ve tm__?

L__dský a kočičí zrak má leccos společného. Především je to pro ně oba nejd__ležitější sm__sl, oči jsou um__stěné vedle sebe a mají podobnou stavbu. Na ro__díl od člov__ka má ale kočka omezený pohy__ očí a více v__klenutou rohovku, což zv__šuje kval__tu jejího v__dění a navíc m__že také mnohem v__ce otáčet hlavou.

Kočka je noční zv__ře které dokáže v__užít i nepatrného zdroje sv__tla, jako je např. sv__t hv__zd a m__síce. Její oči jsou c__tl__vé i na velm__ slabé sv__tlo. Za s__tnicí oka má vrstvu speciálních buněk které jí umožňují v__dět i v šeru, kdy l__dské oko už dostatek sv__tla nemá. Tato lesklá reflexní vrstva odráží sv__tlo jako zrcadlo. Proto kočkám oči ve tm__ sv__tí, octnou-li se před nějak__m zdrojem sv__tla.

Zornice kočičího oka se ve tm__ ro__táhne skoro přes celou duhovku aby se do oka dostalo v__ce sv__tla. Na s__lném sv__tle se naopak stáhne na typ__ckou ú__kou štěrb__nu. Kočka má méně čípk(ú/ů)__ než člov__k, proto nem__že vnímat tol__k bare__. Podle dosavadních v__zkum__ rozl__šuje barvu zelenou modrou a někol__k o__stínů šedé. D__ležitější než barv__ je pro kočku ale schopnost rozl__šovat tvary. Na rozdíl od člov__ka má kočka tzv. třetí v__čko které neustále zvl__čuje oko, takže kočka v__bec nemrká.

(Volně podle časopisu Svět na dlani)

9. Dě__ství (b)__edřicha (s)__metany

B__l právě (m)__asopust, když v rodině zámeckého slá(t/d)__ka spatřil sv__tlo sv__ta po osmi děvčatech konečně první s__n. Šťastný otec v__znamnou událost oslav__l vesel__m (s/z)__pěvem (s/z)__ hudbou a tancem. Hudba a (s/z)__pěv už (s)__metan__v život nikdy nepustil__. Jeho dě__ství pl__nulo šťastně a radostně.

Přestože b__lo v p__vovaře hodně práce, o hudbu neb__la nouze. V neděl__ a svátky přicházel__ otcov__ přátelé aby si zahrál__. Mal__ (b)__edřich sledoval při jejich hře pohyb__sm__če a při první příležitosti (s/z)__koušel sám v__loudit (s/z)__ housl__ tóny.

Otec sledoval (s/z)___ nadšením dě___ské pokus___ svého s___na. Rozhodl se že mu koup___ malé housle. Čtyřletý (b)___edřích tak začal hrát sám podle toho, jak se mu v___bavil___ v pam___ti tóny p___sniček které sl___šel hrát od starších.

V p___ti letech dokonce připrav___l tatínkov___ k jeho jmeninám překvapení. V kvartetu zaujal jeho m___sto a otc___v part zahrál jako dospěl___čov___k.

Jeho nadání vzbuzovalo ___div a všem b___lo jasné že z (b)___edřicha roste v___nikající a neob___čejný hudebník.

10. V přírodě

Kamarád___v tatínek se již mnoho let v___nuje m___sl___vosti. Této zál___bě ob___tuje každou volnou chv___l___ kdy se brz___ráno v___dává do lesa a (s/z)___e svého posedu pozoruje lesní zv___ř. Úkolem m___sl___vců, jak nám často zd___razňuje, není jen zv___ř lov___t ale hlavně se o ni starat. Především v z___mě kdy nejv___c trp___ nedostatkem potravy___ . A tak je jeho ___kolem nos___t krm___vo do krmelce na který je obzvlášť hrdý protože ho vlastnoručně v___rob___l. Nejv___ce jsme nadšeni když nás v___zve ab___chom se v___dal___ na cestu (s/z)___ ním. Strejda rozděl___ úkol___, a tak každý (s/z)___ nás nese část potravy___ pro zv___ř, seno. Pak zap___ská na své dva ps___, vezme dalekohle___ a pušku a můžeme v___raz___t. Cestou se brodíme v hlubokém sněhu ale to nám nevadí protože strýc nám v___práv___, komu patří všechny ty stop___ . Když doraz___me ke krmelc___ a v___ložíme sv___j náklad m___žeme (s/z)___ nedalekého posedu pozorovat dalekohledem dění v okol___ . Tu v___běhne (s/z)___ lesa zajíc, tu se na louce pase stádo srnek a jindy sl___šíme trubení jelena. Jednou jsme spatřil___ i bach___ni s mal___m___ selátko.

Když nám začne b___t pořádná z___ma, mus___me se v___dat na (s/z)___páteční cestu. To už ale v___me že nás bude čekat teplo domova a teti___in horký čaj (s/z)___ v___borným___ tvarohov___m___ a makov___m___ buchtam___ (s/z)___ pos___pkou.

11. L___ška jako (s/z)___ pohádky

L___ška je nejb___žnější a nejznám___jší psov___tá šelma. Nádherný tvor (s/z)___e špatnou pověstí. Stala se nedílnou součástí l___dového folkloru, aktérem mnoha bajek a pohádek v nejr___znějších částech sv___ta. Někdy v___stupuje jako v___chytralá až démonická b___tost jindy jako dobrý pomocník. Podle (ř)___ímských zv___ků například (*i* na příklad) určovala počas___ v některých kulturách rozdávala dárky na (v)___el___konoce.

L___ška je zv___klá žít v bl___zkosti l___dských ob___dl___ . Ví, koho a čeho se musí v___varovat dokáže se obratně v___hnout nástrahám a dovede mást stop___ . Přesto není dost ch___trá ani dost opatrná. Obv___kle u ní zv___těží zv___davost nad ostražitostí. Ráda (s/z)___koumá neznámé předm___ty a (s/z)___ chutí prosl___dí cel___dv___r. Tak se dostává do velmi nebe___pečných situací.

Na záv__r nutno dodat že postava l__šky insp__rovala i našeho (s)__p__sovatele (r)__udolfa (t)__ěsnohlídka a hudebního (s)__kladatele (l)__eoše (j)__anáčka který na nám__t (t)__ěsnohlídkov__ (p)__ov__dky (s/z)__komponoval (o)__peru (p)__říhody (l)__išky (b)__stroušky.

(Volně podle časopisu 100 + 1 zahraniční zajímavost)

12. O (v)__šhradských pokladech

Památný (v)__šhrad je po staletí opředen řadou pov__stí. Jedna (s/z)__ nich v__práví o tom že skalnaté (v)__šhradské (n)__ávrší skr__vá v sobě tajné hradní sklepení. Je zde ukryto to nejce__jší co kdysi l__dé přinesl__ sv__m knížat__m.

V (č)__echách tehdy tekli__ zlatonosné řeky a potoky, hory dával__ zlato stříbro a jiné drahé kov__. Pole a v__nice rodil__ takovou __rodu že b__l všude blahob__t. Drahokam__ ležel__ v zem__ jako ob__čejné kamení. Po řadu let se ve sklepeních hromadil__ štůčky b__lostného plátna, jem(ě/ně)__ (s/z)__pracované k__že šperky v__šívaná roucha a jiné vzácnosti.

Nad všem__ poklady bdí starý (č)__eský (l)__ev kterého l__d uctíval jako symbol statečnosti a nezlomné v__le celého národa. Proto se také dostal do (z)__naku (č)__eských knížat a král__. Lev nehl__dá poklady sám, střeží je se sv__m__ dvanácti s__ny. Lv__ v případě ohrožení (č)__eské (z)__em__ v__běhnou (s/z)__e skál__ napadnou nepřátele a ro__sápu je.

(Volně podle H. Lisické)

13. Sklo, které zm__zelo

Po ob__dě zam__řil__ rodiče (s/z)__ chlapci do pav__lonu (i pav__lónu) plazů. Za skl__ terárií se po kusech dřeva a po kamení plaz__l__ nejr__znější hadi a ještěrky. Najednou hoši ob__vil__ nejv__tšího hada v pav__lonu (i pav__lónu). Právě tvrdě spal. To se jim nel__b__lo. Zkoušel__ ho probudit klepáním na sklo. Had však kl__mal dál.

Harry se postav__l před terárium a pozorně se na hada zahleděl. Ten pomalu otv__ral své korálové oči a zamrkal. Harry v__třeštil oči a odpov__děl mu stejným zp__sobem. Od toho okamžiku se ti dva spolu začal__ přes sklo dorozum__vat. Ve chvíl__, kdy had zakroutil hlavou, se ozval v__křik někoho (s/z)__ přihl__žejících aby se přišl__ ostatní podívat co ten had dělá. Bratraci odstrčil__ Harryho a natahoval__ se až ke sklu. Hned však odskočil__ zpátky a vřeš__těl__ hr__zou. Skleně__á stěna terária zm__zela a velký had se rozv__nul a sklouzl na podlahu. L__dé začal__ ječet a hnál__ se k v__chodům. Oněm__lí hr__zou vůbec nechápal__ jak se to mohlo stát.

(Volně podle J. K. Rowlingové)

14. B__lo nás p__t

Jednou m__ mam__nka poslala k ševci. Jak jsem tak šel, potkal m__ Bejval Antonín. Hned m__(s/z)__děloval že v__nalezl ohromný v__nález a všichni budou kul__t oči. Na pol__ totiž našel